

Blak

Hollandsch rollenspel

door

HANS KUYPER

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **BLAK** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **HANS KUYPER** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 1999 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **4** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

Simone – hoofdverpleegkundige

Meneer Lucassen - bewoner van een verzorgingstehuis. Hij wordt vandaag honderd jaar!

Bert - verpleger

Inge - leest meneer Lucassen wekelijks voor

DECOR:

Een kamertje in een verzorgingstehuis. Het gewone samenraapsel van honderd jaar woninginrichting. De gesloten luxaflex geven het interieur iets schimmigs - met uitzondering van de eerste paar momenten van het spel blijft dit voortdurend zo.

INLEIDING

Deze eenakter werd geschreven op verzoek van Annette Brinkman, die ermee haar regiedebuut maakte. En zoals altijd had ik een heel ander stuk in gedachten toen ik aan het werk begon.

Het zou gaan over een eenzame oude man die op de dag van zijn honderdste verjaardag wordt bezocht door een verre neef. Die besluit het feest wat aan te kleden door zijn vrienden te vragen de reeds lang overleden familie van het feestvarken uit te beelden. En dat gaat mis: hoewel de vrienden elkaar lang niet allemaal kennen, beginnen ze zich steeds meer als een echte familie te gedragen.

Misschien schrijf ik dat stuk nog wel eens.

Intussen ligt hier "Blak", een wrange ode aan de prachtige natuur van de Zaanstreek, waarvan ik alweer jaren een gelukkige importbewoner ben.

De voorstelling is mijns inziens gebaat bij een zo groot mogelijk realisme in spel en aankleding. Vergeet vooral niet het effect van de jaloezieën, die als een horizontaal rietveld over de aanwezigen moeten schaduwen.

Verder wens ik u allen veel plezier en succes.

(meneer Lucassen (die wel oud is en een typische "opa", maar niet noodzakelijkerwijs aardig) zit in een stoel en lijkt niet aanwezig. Misschien duurt het zelfs een tijdje voor het publiek hem opmerkt. In ieder geval heeft Simone daar moeite mee, als ze met een sprieterig bosje bloemen binnenstapt. Pas als een lange draad slijm uit zijn mondhoek oplicht in een streep zonlicht, die de luxaflex heeft weten te verschalken, ziet ze hem. Simone is hoofdverpleegkundige en eigenlijk voortdurend overspannen)

SIMONE: Zo... Meneer Lucassen?

LUCASSEN: Vader is niet thuis. Ik ben niet thuis.

SIMONE: *(ze is een beetje al te opgewekt - als ze iets zegt doet ze dat met zo veel nadruk, net alsof iemand het moet horen, en die iemand is níet meneer Lucassen)* "Piep", zei de muis in het voorhuis. Wat zit u in het donker! En het is zo'n stralende dag! Weet u wat voor dag het is?

LUCASSEN: We gaan roeien.

SIMONE: U bent jarig! En niet zomaar een klein beetje ook! Weet u het nog? Ik heb het gisteren ook al gezegd. Waar is de vaas? Ik dacht: "Ik kom lekker vroeg, anders is de vaas bezet". Wacht maar. *(ze zet haar bos bloemen in een vaas en gaat zich dan professioneel met meneer Lucassen bemoeien)* Honderd jaar! Als dat geen gezegende leeftijd is!

LUCASSEN: Roeien op het Zwet. Met Griet en de jongens.

SIMONE: Is Bert nog niet geweest? Wie heeft u aangekleed? Ik heb helemaal geen dienst vandaag, hoor. Ik kom op visite. Op uw verjaardag! Zal ik even de luxaflex...? *(ze opent de luxaflex)*

LUCASSEN: Ahh! *(hij maakt een afwerend gebaar voor zijn ogen)*

SIMONE: Te schel? Het is zo prachtig buiten! Wel warm. Nu al. Vanmiddag neem ik de kinderen mee naar het strand. Als je 's ochtends gaat, sta je zo lang in de file, weet u. Dus dat kwam mooi uit. Kon ik nog even op visite. Alles voor de kinderen... *(haar stem daalt opeens een aantal decibel en krijgt een andere klank)* Alles voor de kinderen - u weet wel. *(en daar is de verpleegster weer terug)* Vindt u het licht te schel? Een beetje zon op uw verjaardag, dat is toch juist vrolijk! Wie heeft u aangekleed? Uw das zit scheef. Dat kan toch niet!

LUCASSEN: Ahh! *(hij gebaart naar de ramen)*

SIMONE: Ik doe ze wel weer dicht. *(ze draait de luxaflex dicht en gaat op een stoel zitten)* Gezellig, hoor. Maar ja, het is uw feestje, natuurlijk. *(er valt een korte stilte. Meneer Lucassen sluit de ogen en dommelt een beetje weg. Simone kijkt naar de bloemen en op haar horloge. Dan staat ze op en trekt meneer Lucassens das, die niet noemenswaardig scheef hing, niet noemenswaardig rechter. Is het*

verbeelding, of doet ze het inderdaad bruusker dan nodig is?)

LUCASSEN: *(hij raakt in onverklaarbare paniek)* Niet duwen! Mag niet duwen! *(Simone schrikt even, gaat weer zitten en kijkt strak voor zich uit. Bert, een verpleger, dendert binnen. Hij heeft een verschrikkelijke kater - zo erg, dat het misschien beter is te zeggen dat hij nog dronken is)*

BERT: Meneer Lucassen! Van harte! Ik wilde sigaren meebrengen, maar dat mocht niet van Simone. Dus heb ik sigaren meegebracht. *(hij zet een doos sigaren op tafel)* "Nog vele jaren", dat kan natuurlijk niet. Dat zou spotten zijn. Maar een prettige verjaardag is altijd meegenomen.

LUCASSEN: *(hij houdt zijn ogen dicht)* Waar is Teun?

SIMONE: *(ze richt een vernietigende blik op Bert, vanwege de sigaren en de alcohol damp. Dat geeft haar tevens de gelegenheid om nonchalant te reageren)* Teun?

BERT: Ik weet het niet, meneer Lucassen. Wie is Teun?

SIMONE: Hij mag niet roken, want hij steekt alles in de fik.

BERT: Als ik wegga, neem ik de doos weer mee. De man wordt hónderd, verdomme! Als dat geen sigaar waard is...

LUCASSEN: *(hij raakt in paniek)* Teun! Waar is Teun?

SIMONE: Het is goed hoor, meneer Lucassen. Teun komt zo. *(ze gaat naar hem toe om hem te kalmeren)* Weest u maar niet bezorgd.

BERT: Teun staat z'n mannetje.

SIMONE: Bert, toe nou...

BERT: Onze Teun, die krijg je d'r zo gauw niet onder. Zó'n kerel, onze Teun.

SIMONE: Hou op.

LUCASSEN: *(hij is opeens klaarwakker)* De jongste is altijd de oogappel.

BERT: Zo is het.

SIMONE: Hij heeft het over z'n kinderen.

BERT: Hij heeft twee dochters, toch? Ik weet niet hoe ze heten. Maar vast geen Teun.

SIMONE: *(ze is vastbesloten er een geslaagde dag van te maken)* Meneer Lucassen, ik ga een kopje koffie halen. En dan moet u proberen om een beetje wakker te blijven. Want straks komt de burgemeester, en de krant komt. Dan staat u morgen in de krant, met een foto! Weet u dat u bijna de oudste van het dorp bent? Alleen mevrouw Heijnen is nog ouder, maar die is katholiek.

BERT: En u hebt het op eigen kracht gered.

SIMONE: Wil je ook koffie, Bert?

BERT: Wat dacht jij? *(Simone verlaat de kamer. Bert neemt een sigaar*

uit de doos en knipt er een puntje af (als doorgewinterde bejaardenverzorger draagt hij een sigarenknipper bij zich). Hij steekt de sigaar in meneer Lucassens mond en houdt er een vuurtje bij)

BERT: Met de vlam in de sigaar. Zo, nou ziet u er een stuk ouder uit. Mooi voor in de krant. "Ouwe knakker met bolknak". En dan die fluim van een burgemeester ernaast... Als ik een abonnement had, zou ik het opzeggen. Zit u lekker? Uw das zit scheef. *(hij doet er iets aan)* Niks aan, hè, honderd worden. Nu bent u officieel een natuurverschijnsel.

LUCASSEN: Blak. Helemaal blak.

BERT: *(hij heeft geen idee wat "blak" betekent)* Ja. Precies.

SIMONE: *(ze komt terug met vier kopjes koffie op een blaadje)* Ik hoor net van mevrouw De Wilde dat de burgemeester iets later komt, meneer Lucassen. Maar Inge komt even langs. Vindt u dat niet aardig? U weet wel, Inge komt op dinsdag altijd voorlezen.

LUCASSEN: Inge met de mooie tietjes.

BERT: *(hij schatert het uit, voor zolang als zijn dreunend hoofd dat toelaat)* Precies! *(het is een warme zomerdag en Inge heeft zich daarop gekleed, zodat we zien dat meneer Lucassen niet zo gek is als sommigen denken. Maar ondanks haar kleding vliegt er een kleine blos over Inges wangen als ze Bert ziet. Hij heeft nu eenmaal iets van een stervende strandjutter en Inge heeft daar iets mee)*

INGE: Goedemorgen, meneer Lucassen. En hartelijk gefeliciteerd. Ik heb geen cadeautje, want ik dacht dat u volgende week pas jarig was.

BERT: Jij bént het cadeautje.

SIMONE: We hebben het er anders al dágen over. Hier staat je koffie.

INGE: Het spijt me. Ik had al een boek gekocht, maar ik dacht dat het volgende week was. Ik neem het dinsdag mee. Het andere boek is toch al bijna uit.

BERT: Wat lees je voor?

INGE: *(alweer die blos)* Sil de Strandjutter.

BERT: Mooi.

INGE: Ja, eigenlijk best wel.

LUCASSEN: Mooie tietjes.

SIMONE: Zo is het wel weer genoeg, meneer Lucassen. Drinkt u uw koffie niet? Er zit extra suiker in, omdat u jarig bent. Mevrouw De Wilde serveert vanmiddag taart in de ontmoetingsruimte. Bij de thee. Maar dat is eigenlijk een verrassing.

INGE: Kan er niks open? Het is zo donker hier.

SIMONE: Nee, er is te veel licht buiten. Dat vindt meneer Lucassen niet prettig.

BERT: Komt La Sauvage zelf niet even op de koffie?

SIMONE: Ik denk dat ze wel eventjes met de burgemeester meekomt.

BERT: Voor de foto. Ik begrijp het.

SIMONE: *(bij wijze van excuus voor mevrouw De Wilde)* Het is vreselijk druk met die hitte.

BERT: Jaja. Drukkend.

INGE: Het is gewoon eng buiten. Zo stil. Alsof alles dood is. Zo zwaar. Zo stil... Ik vind het zielig dat er niemand komt...

BERT: Niemand?

INGE: Geen familie of zo...

BERT: Die twee dochters van 'm zijn ook al in de zeventig. En verder is iedereen allang dood.

INGE: We hadden ze toch kunnen hálen... Als iemand honderd wordt!

SIMONE: Ze willen niet.

INGE: Waarom niet?

SIMONE: Gewoon. Niet. Hoe moet ik dat weten? Dat zijn persoonlijke dingen, daar ga ik me niet mee bemoeien.

BERT: Was u zo'n vreselijke vader, meneer Lucassen? Heeft u zich vergrepen aan uw dochters? Of was dat nog niet in de mode, zeventig jaar geleden?

SIMONE: Bert! Als je alleen maar komt om te pesten, dan ga je maar weg. Heb je niks anders te doen? Je hebt toch dienst?

BERT: Avonddienst. Ik ben hier uit louter vriendelijkheid.

SIMONE: Nog een geluk. Misschien ben je vanavond een beetje toonbaar.

INGE: Ik denk dat u een schat van een vader was. U heeft gewoon rotdochters.

BERT: Dat zal het zijn. Rotdochters. *(hij werpt een venijnige blik op Simone)* Die bestaan.

SIMONE: Drink je koffie en gedraag je.

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto